

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΑΒΑΝΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΓΑΜ.

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΚΑΚΕΚΤΥΠΟΙ

(Από τὸ σημειωματῆριο ἐνὸς παλινοῦ στρατιώτου)

Ἡ ὀλότης τοῦ συντάγματός ἐπεμαχίσθη.
Ὁ κανονισμός, ἕνα πρωί, πήρε τὸ μαχαίρα

Σὰν μάτσο μὲ πεπάνια...

τύρετο ἕνας ὑλοπόλοῦς τῆς ὁδοῦ Αἰόλου.

Τούτος ὁ ὀδοστρωτήρας, ποὺ λέγεται στρατός, τὸ εἶπαμε καὶ ἄλλοτε, τὰ ἰσοπεδώνει ὅλα, δηλαδὴ, λέει πῶς τὰ ἰσοπεδώνει. Τὸ κίτρινο χακὶ τὸ χωνεύει ὅλα, δίπλωσ ἢ γράβα ἢ ὀμοιόχρομη χωνεύει καὶ τὸ λάδι καὶ τὸ πῆνι...

Κι' ὄμως...
Κι' ὄμως!... Ἀπὸ τὴν συγχώνευσι καὶ τὴν ἰσοπέδωσι αὐτῆ, σιγά - σιγά, μὲ τὸν καιρὸ, ἄρχισαν ν' ἀνδραίνονται στὴν ἐπιφάνεια οἱ τύποι τοῦ συντάγματός. Ὡ, πόσο εἶνε αὐτοὶ οἱ χριστιανοὶ!...

Ὅλοι τύποι. Σὰν νὰ μὴν κἀνὲ ἄλλο ἢ Ἑλλάς, παρὰ νὰ βγάθῃ τύπος! Τί θέλεις καὶ δὲν βλέπεις, τί φέξ καὶ δὲν ἀκούς! Ὅλου τοῦ κόσμου ἢ παραξενιές καὶ ἢ ἰλιθιότητες, κατὰ ἄπο ἕνα στρατιωτικὸ πλῆρωσ ὅσων τὸ πτραπωτικὸ πλῆρωσ νὰ εἶνε κλωσσα, ποὺ ἐκκολάττει τοῦ κόσμου τὴν παραξενιές!... Τὸ ἔχει φαίνεται ὁ τύπος, ἢ καραβάνι, τὸ νερὸ!...

Τί νὰ πρωτοθυμηθῶμε!...
Μὰ μῆρα, ὁ δεκανεὺς μιλῶσε περὶ στρατιωτῶν καὶ πολιτῶν. Ἐδίδασκε τοὺς ἀνδράς ὅτι δὲν εἶνε περὶ πόλεις, ἀλλὰ στρατιώτες, καὶ ὅτι σὰν στρατιώτες ποὺ εἶνε, ἔχουνε ἄλλα περὶ καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις ἄλλες.

- Τὸ ἐννοήσατε; ῥώτησε στὸ τέλος τοὺς φαντάρους.
- Τὸ ἰννοήσαμε, ἀνεβόησαν πάντες θριαμβευτικῶς.
- Καὶ σὺ, Πουλμένε;

Μιά μῆρα ὁ ἐπιλοχίας ἐδίδασκε τοὺς...ἀνδράς...

σὰν κομιμάτια μπακλαδά, σὲ τετράγωνα ἰσομεγέθη. Μὰς ἔκανε ἐνομοσίαι, δημοσίας καὶ τὰ τούτων παρεπόμενα, τὸ σύνολον, δηλαδὴ, ἔγινε μῆρα, ὁ κόσμος χωρίστηκε σὲ γειτονιές.

Σὲ κάθε ἐνομοσία τοποθετήθηκαν δέκα ὡς δεκαπέντε ἄνδρες, ποὺ δὲν θὰ χωρίζαν περὶ ποτέ, σὰν νὰ ἦσαν δεμένοι μὲ τὰ ὄρατα δεσμιὰ τῆς πεθαχίας, ὅλοι μαζὶ πάντα, σὰν μάτσο μὲ ραπάνια. Ὁ λιμοκοντόρας μὲ τὸν χωρικό, ὁ φουρτιῆς μὲ τὸν δικολάδο, ὁ μανιάης μὲ τὸν δασκαλό...

—Ὅτε ἐξαίρεσις, εἴτε διὰφορές, εἴτε προτιμήσις! καθὼς διεμαρτύρετο ἕνας ὑλοπόλοῦς τῆς ὁδοῦ Αἰόλου.

Τούτος ὁ ὀδοστρωτήρας, ποὺ λέγεται στρατός, τὸ εἶπαμε καὶ ἄλλοτε, τὰ ἰσοπεδώνει ὅλα, δηλαδὴ, λέει πῶς τὰ ἰσοπεδώνει. Τὸ κίτρινο χακὶ τὸ χωνεύει ὅλα, δίπλωσ ἢ γράβα ἢ ὀμοιόχρομη χωνεύει καὶ τὸ λάδι καὶ τὸ πῆνι...

Κι' ὄμως...
Κι' ὄμως!... Ἀπὸ τὴν συγχώνευσι καὶ τὴν ἰσοπέδωσι αὐτῆ, σιγά - σιγά, μὲ τὸν καιρὸ, ἄρχισαν ν' ἀνδραίνονται στὴν ἐπιφάνεια οἱ τύποι τοῦ συντάγματός. Ὡ, πόσο εἶνε αὐτοὶ οἱ χριστιανοὶ!...

Ὅλοι τύποι. Σὰν νὰ μὴν κἀνὲ ἄλλο ἢ Ἑλλάς, παρὰ νὰ βγάθῃ τύπος! Τί θέλεις καὶ δὲν βλέπεις, τί φέξ καὶ δὲν ἀκούς! Ὅλου τοῦ κόσμου ἢ παραξενιές καὶ ἢ ἰλιθιότητες, κατὰ ἄπο ἕνα στρατιωτικὸ πλῆρωσ ὅσων τὸ πτραπωτικὸ πλῆρωσ νὰ εἶνε κλωσσα, ποὺ ἐκκολάττει τοῦ κόσμου τὴν παραξενιές!... Τὸ ἔχει φαίνεται ὁ τύπος, ἢ καραβάνι, τὸ νερὸ!...

Τί νὰ πρωτοθυμηθῶμε!...
Μὰ μῆρα, ὁ δεκανεὺς μιλῶσε περὶ στρατιωτῶν καὶ πολιτῶν. Ἐδίδασκε τοὺς ἀνδράς ὅτι δὲν εἶνε περὶ πόλεις, ἀλλὰ στρατιώτες, καὶ ὅτι σὰν στρατιώτες ποὺ εἶνε, ἔχουνε ἄλλα περὶ καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις ἄλλες.

- Τὸ ἐννοήσατε; ῥώτησε στὸ τέλος τοὺς φαντάρους.
- Τὸ ἰννοήσαμε, ἀνεβόησαν πάντες θριαμβευτικῶς.
- Καὶ σὺ, Πουλμένε;

- Κι ἰγὼ!...
- Καὶ σὺ, Χαλάτση;
- Κι ἰγὼ.
- Ἐ, πές μας, ἀφῶς τὸ καταλάβεις, τί εἶσαι; Στρατιώτης εἶσαι ἢ ποιήτης;
- Ἰγὼ; Καρτινισιῶτης εἶμαι, κῆρ διακῆνα!...

Ἄλλη μὰ μῆρα γινόνταν θεωρία περὶ ἀξιοματικῶν, γαλιονῶν, ἐπωμιθῶν, μουστακιῶν καὶ ἄλλων διακριτικῶν.

- Ἐσὺ, Βελόντζα, πές μας ποῦν ἔχεις λοχαγὸ; ῥώτησαν ἕνα φαντάρου.
- Τὸν κῆρ...ἀντιπολοχαγὸ!
- Γιατ', μοσέ;
- Γιατ' ἔτσι!...
- Βοέ, πῶς εἶνε ἀνώτερος; Ὁ λοχαγὸς ἢ ὁ ἀντιπολοχαγὸς;
- Ὁ λοχαγὸς.
- Μὰ τότε, πῶς ἔχεις λοχαγὸ τὸν ἀντιπολοχαγὸ;

—Νὰ σοὺ πῶ, κῆρ δεκανεῖα, ἀλλὰ νὰ μὴ θυμῶσης.
—Ὅχι.
—Λοχαγὸς εἶν' αὐτός, χωρὶς μουστάκια!... Λοχαγὸς εἶν' οὐ κῆρ ἀντιπολοχαγὸς, ποὺ τῆχει μαῦρα κ' στρωμμένα!...

Ἄλλὰ τὸ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα, ἦταν τὸ ἔξῃς: Ὅλα, σιγὰ - κουτσὸ καὶ δύσκολα, τὰ μῶθανε οἱ ἄνδρες. Καὶ τὸν εἰσέρτησαν, καὶ τὸ εἰλικρινεῖς ἐλατήριον, ποὺ τὸ λέγαν πρὶν ἐλασοειδὲς ὀρθήτηριον, καὶ τὸν εσθρίωνον καθάρτησαν, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦ λοχαγοῦ, ποὺ ἦταν «Πελοπίδας», δὲν μωρούσαν νὰ τὸ μῶθανε ποτέ.
—Ξέρεις τοῦ λοχαγοῦ τὸ ὄνομα; ῥωτοῦσε τὸν Μιχαλάκη μὰ μῆρα ὁ ἐπιλοχίας.
—Τὸ ἔξῃω.
—Πῆστο μας, λοιπόν.
—Τιστοιμήσατε.
—Καλὰ. Καὶ τὸ μικρὸ του ὄνομα; Πῶς εἶνε τὸ μικρὸ του ὄνομα; Τὸ ἔξῃεις;
—Κι' αὐτὸ τὸ ἔξῃω. Ἀκούς ἐκεῖ! Πῶς δὲν τὸ ἔξῃω;
—Πῶς λέγεται.
—Π' ἔλεκοῦδας!...

Ἄν ἤξερα ἐγὼ ἀπὸ τίτου, δὲν θὰ ἤμουνα μανιάης, θὰ ἤμουνα...στρατιῶς!...

Ὅλη ἡ δημοσία ἀνεκάχησε.
—Μιχαλάκη, Μιχαλάκη! Σὲ ζητάει ἢ...Μιχαλὸς!...
—Ἰγὼ τοῦ ἔξῃω, κῆρ ἱερολοχία, πετιέται ὁ ἐκ Γαυροῦνης Ρέκας.
—Πῶς λέγεται, μοσέ; Ἰὰ πέστο.
—Κολοτήδας!...
Ἡ δημοσία τότε δὲν ἐγύλασε, ἀλλὰ οἴτε κ' ὁ ἐπιλοχίας ὄλῃσσε νὰ ξαναρωτήσῃ!...
Ὅταν ἐλατῆσαν οἱ ἐξῃοί, καὶ εἰ ἄνδρες κάμινε διμάδας, ὁ Μιχαλάκης γύρισε νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις, γὰρ ν' ἀπορήγῃ καὶ τὴν...Μιχαλὸς.
—Τί γελᾶτε, ῥε παθὰ, ἐλ γε. Ἐγὼ μανιάης ἤμουνα. Ἄλλο τίτου δὲν ἔξῃω ἀπὸ τίς ντομάτες, τὸ κουνουπίδα καὶ τίς κελτικῶνες μου!... Φῶφτονα κάθε πρωὶ τὸ γαυρούμι μου λαχανικά καὶ γίριε σίς γειτονιές, μοχαλοῦντας τὰ. Ρωτήσατε μὲ γὰρ κ' μινιάδα, γὰρ σῆρα καὶ γιὰ μινιάτους, κ' ἂν κάνω ἕνα λάθος, μὰ τὸ Θεὸ, νὰ μὲ κερμῆσατε στοῦ γαυρούμι μου τὴν οὐρὰ!... Μὰ γιὰ ταγματάρχαιος καὶ λοχαγοῦς καὶ ἀνθυπολοχαγοῦς, ποὺ μὲ ρωτᾶνε, τί νὰ ἔξῃω;... Πῶς λὲν τὸ λοχαγὸ; «Λοχαγὸς ἔξῃω πῶς τὸν λένε. Πῶς ἀλλοῦς νὰ τὸν λένε; Μπᾶς καὶ τὸν βάρφισα ἐγὼ; Ἡ μᾶς καὶ τὸν γέννησα ἐγὼ, γὰρ νὰ ἔξῃω πῶς τὸν λένε; Ἐγὼ, εἶπα, μανιάης ἤμουνα, τί μὲ ρωτᾶνε γὰρ στρατιωτικὰ; Ἄς μὲ ρωτήσουν γὰρ μινιάτες καὶ κολοκοῦδαια, ποὺ ἀβγαίνουνε πὸ πρόωμα καὶ ποὺ ἀγγινῶρες εἶνε πὸ καλές, ἢ Κορητικῆς ἢ ἢ Ἀργιτικῆς, νὰ τοὺς τὰ πῶ νεφῶς. Μὰ στρατιωτικῶς, ποὺ μὲ ρωτοῦν, τί νὰ τοὺς πῶ;... Ἄν ἤξερα τὰ στρατιωτικὰ ἐγὼ, δὲν θὰ ἤμουνα μανιάης, ἀλλὰ...στρατιῶς!

Ἄλλὰ δὲν εἶνε αὐτοὶ οἱ τίτου μοναχά. Εἶνε καὶ τίτου ἄλλοι!... Τίτου ἄλλοι!... Εἶνε ὁ θεολόγος, ὁ κῆρτιν-τοῦς, ποὺ φορεῖ μαυρίνια καὶ κολοκῆρα ἀπὸ τὸ χακὶ, εἶνε ὁ δασκαλὸς, ὁ κωνοκωλόγος, εἶνε ἀκόμα καὶ ὁ...ταγματάρχης, ὁ ἐπιλοχίας, ὁ δεκανεὺς ἐνομοσίαι, εἶνε ὁ γιαντῆς, εἶνε... καὶ ποὺ δὲν εἶνε; Ὁλόκληρο τὸ σύνταγμα! Ἄλλοῖσιον ἂν λέπαμε κ' αὐτοὶ! Τί θὰ γινόνταν ὁ κόσμος ποὺ εἶνε ἀπὸ τὸ χακὶ;...

Ποὺ τῆχει μαῦρα καὶ στρωμμένα...